

CANONICI INDOCTI
LV THERANI.

ARGVMENTVM
EPISTOLAE.

¶ ECCIO, quod in epistola ad Reuerendū Misnensis Ecclesie Antistitem Canonicos indoctos Lutheranos & seminatores errorum Lutheri vocasset, respōdent Canonici indocti, quatenus & qua ratione sint Lutherani.

Vuittenberge.

GLORIOSISSIMO, SVPERDOCTISSIMO TRI-
umphatori Magistro nostro Magistro Ioanni Eccio
Theologistę Canonici indocti.

¶ Si p̄ter inscitiã quã nobis improperas Eccie magnifice, nihil
alid' etiã, Martino Luthero obiecisses, cui nos prudētiã tuã
videmur ampli⁹ quã veritati fauere, territi sane portētofo, sup
ciliofoq; magisterio tuo, n̄ra frueremur foelicitate, nēpe suauiſ-
ſimo ruditatis bñficio, vt em̄ ærūnoſam vobis Herculib⁹ vitã
emetiunt ſuperi (imo ip̄i immodica ſciēdi libidię & arrogãtia
quicqd id eſt mali vobis ip̄is iuehitis) ita nobis tranqllã nō in-
uidēt. Proide, cū ppe ſemp nullis noſter tecto gaudētiũ & vm-
bra calam⁹ inſenſus fuerit, aduerſum te q̄q; parareſ minie. Nã
q̄ inſania, q̄s furor, indoctos (q̄s vocas) cū Apollinis filio, im-
belles cū fortiſſimo, obſcuros cū clariffimo cōgredi? Nō tam
incogitãtes, nō tam oſcitabūdi, nō tam ſtupidi, nō tam ſaxeſ ſu-
m⁹, vt quod om̄i ppullandũ ſit conatu, vltro adcerſam⁹ peri-
culũ, p̄fertim qd̄ iam pridē ſatis nobis p̄ſpicuũ, nunq; tibi vel
diſputaturo, vel ſcripturo, forte ne mortuo quidem defutura
verba. Haften⁹ itaq; dũ tu gloriã ſtudes impēdio, nos tranql-
litati nō tam imprudēter quã ignauiter cōſulim⁹. Atqui nunc
cū inſignis tua modestia, q̄ & in puerbiũ ceſſit, Martinũ Lu-
therũ, vitę ſanctimonia nobis cōmendatũ, eccleſiaſtica The-
logiã vindicem diligētiffimũ ſimulac liberrimũ, priuatim &
publicit⁹ Manichæũ, Vuickleſtã, Huſſitam, & ſexcētis nomi-
nib⁹ alijs vocãs, Chriſtianũ haberi, ferre nequit, & vt ex nobis
etiã aliqd tuę gloriã adcreſcat, in epiſtola ad Reuerendũ Miſ-
nēſis Eccleſiã Antiftitē, q̄ tua eſt colūbina, adeoq; theologica
ſimplicitas, nos q̄q; pientiffimo p̄ſuli iuidioſos, toti orbi, quã-
rum in te eſt, ſuſpectos facis, nos Lutheranos & illi⁹ errorum
ſemiatores appellãs, hoc eſt tuo iudicio, hæreſiarchæ peſſimi,
ſubſidiarios, p̄ſidia, amicos, & patronos, velim⁹, nolim⁹, cogi-
mur tibi eccleſiã patrono & aſſertori, filiorũq; Leui cōſlatori
& emũdatori aliquantã vitæ n̄ræ rationē reddere, ſi forte hanc
labē abſtergere liceat. Siquidē & te doctore hæreſeos crimen
maligni⁹, quã vt a Chriſtiana modestia patiēter tolerē. Poſſem⁹

ifice, nihil
dētia tuā
ētofo, sup
ēpe suauis
ulib⁹ vitā
arrogātia
llā nō in
ētū & vm
minie. Nā
s filio, im
? Nō tam
m saxei su
am⁹ peris
q̄ tibi vel
a defutura
os tranql
qui nunc
rtinū Lu
ica Theo
iuatim &
tis nomis
ex nobis
ndū Mis
eologica
rbi, quā
errorum
pessimi,
im⁹, cogi
cōflatori
orte hanc
s crimen
Possem⁹

aut (nam nec hoc indoctis negatū est, q̄ & suis nōnunq̄ feroci
unt aculeis) exemplo strenuitatis tuæ, modestiā remittere, sto
machari, & plane debacchari, nisi tuū nobis exploratū foret i
geniū. Iterū quis q̄bus scabiem tuā offrices, iterū quis quos in
signiter æcilles, vt neminem nō cōtemptui habeas, nemini par
cas, nullū nō laceffas, vt cū Ismaele vn⁹ oppugnes omneis. Pa
rum tibi videt cū doctis gerere bellū, indoctos etiā puocas, &
quasi cōfectū cū p̄ceptorib⁹ sit plū, sauis & in discipulos & in
patronos, ne qd reliqui fiet, quod nō potētia brachij tui cōtes
rat. Dein, vbi vel nos cōpescueris, vel etiā nō p̄ arbitratu tuo
successerit, caueāt sibi typographi, caueant plā, caueant vicina
quæq̄, ne iniq̄ marte tecū dimicent, adhuc ex recenti strage fu
ribundo. Ceterum, nobis innocentia candoreq̄ nīm tueri, q̄
maledicentię tuæ respōdere, magis videt opepreciū. Pricipio
igif ne muliebriter cōrixemur, cū inficias ire nō potes, tot ex
emplarib⁹, adeoq̄ tuo ipso, cōuincētib⁹, hæc p̄ te epistolæ in
serta, p̄fer i mediū, q̄ ratiōe id lædoriæ, immo cōuicij vel dissie
mulari, vel æqui⁹ interptari poterit, vt semel faceffat similtas
om̄is. Nulla equidē in p̄mptu est q̄ te excusemus, at plurimæ
nobis patrocinant. Nam qd tu Lutheranū vocas, nempe ho
minē pestiferis hæreticisq̄ opiniōib⁹ imbutū, satis & ad fasti
diū vsq̄ toti⁹ orbis aurib⁹, licet incassum, multo iam tpe instil
lasti. Quod si vel maxie obticuisles, nōne vere Ch̄rianis odio
sa p̄ se factionū noia, etiā ea q̄ ob beatorū patrū memoriā aliq̄
suspiciēda. Viderurq̄ id tibi nihili, nisi & agnomines semiato
res errorū, q̄s pestilentissimos validi⁹ clamas quā comprobas
Ad hæc, ne te p̄cēnituisse dicti sciat, in marginē Asterisci loco
scribis, Canonici indocti Lutherani, timēs forte, ne somnicu
losus lector p̄teruolet, denuo censes admonendū, sistat pedem,
dicta diligent⁹ secū p̄pendat, fideli⁹ memoria reponat, sibi cas
ueat, tibi grate & applaudat, nobis succēseat. Vides hic bone
vir, insignite hic oia magis ad exulcerandos, quā cōciliandos
anios attinere, atq̄ adeo, vt plane merearis talionē reportare.
Cæterū id nostro abludit istituto, lege igif si magnificētia tua
nō dedignet, qd nobis virū dei cōciliarit, & q̄ten⁹ Lutherani

A ij

simus. Nō est qđ suspicere, priuatarū affectionū studia, Haud
tanta inter nos familiaritas intercedit. Nulla hic lucelli spes,
Ex mendicantiū familia est, eleemosynis uiuit, sed nouandarū
rerū nos cepit cupido, nō illa pacis & cōcordiæ disturbatrix,
sed cōciliatrix. Quia em̄ sæculi hui⁹ ferrei morib⁹, nihil est de
prauati⁹, nihil corrupti⁹, qb⁹ hic mederi sua eruditione studet,
dū pacē annunciat, obedientiā p̄dicat, humilitatē cōmendat, &
nihil inuiti⁹ agens, quā qđ tecū & cū tui similib⁹ rixando, bo-
nas horas male perdere cogit. Contemptū mundanarū rerum,
gloriā cōlestium, Ch̄ianismi scopū subinde monstrat. ambis-
tionē execrat, auaritiā cleri abominat, simoniā & Rhomanā
rapacitatis imposturas cæterasq; pestes, p̄scindit, q̄s nisi mēte
mor⁹ malignissimorūq; morū furcifer tātas aboleri pestes nō
optarit? Quis Ch̄ian⁹ regnū Ch̄i nolit, qđ immutet, inno-
uet, & emēdet oīa? Quis nr̄æ imperitiæ suggillationē abhor-
rēs, nō habet in votis, vt p̄stigatis sterilib⁹, infelicitib⁹, & inge-
nipidis, restituant̄ sœcūdiōra, beatiora, sanctioraq; l̄rarum stu-
dia? Vtinā aut̄, vt reflouescere bonas artes, ita & mores redire
videam⁹, id qđ Martini est studiū, Tu vero magistrū honesta-
tis impugnas, & qđ ad literas p̄inet, nouos cōlarcinas com-
mentarios ad p̄dendas generosas adolescentum indoles, quasi
non iam ante nugis sim⁹ adobruti. Porro minori periculo in-
tentatur hęc nouandarū rerū cupiditas, quā verbosius expur-
get, sed si om̄ino id in nobis damnabit̄, posthac fortassis non
v̄sq; quaq; indocte satis facturi sum⁹, Accedit ad hęc causarū
p̄cipua. Pius magus est Lutherus, indoctos nostri generis si-
bi philtris deuincit, Alioqui nulla ratio capit, tam crasso capi-
te viros, nisi incātatos gr̄am cū Musis inuituros, mirificū phar-
macū, quod qui miscet, altero orbe pene dissitū iebriat. At nos
terræ filij aperti⁹ loquamur, & scaphā scaphā, ferrāq; ferram
vocare oportet. Germana veritas & inuiolata virtus, q̄ deos
homīesq; in amorē sui pellicere queūt, ipsæ ipsissimæ sunt, quæ
nos huic deuinciūt. Videmur nūc nobis videre. qđ ad hęc mo-
destiā Ecciana. Quā iactet man⁹, oculos, caput, Quā manib⁹
pedibusq; cōestet, nihil vnq; vero absimilius dictū. At sui
mores sinendi sunt homini, q̄s p̄ter mortem illi adimet nemo,

Nos
sequ
let
cos a
mul
vene
lis ill
stitit
Ch̄i
imm
sic se
noce
Qu
dend
ctare
le me
quas
fiden
tiæ c
postu
cōmi
bāt T
bat c
tati a
mali
nō se
nuib⁹
m̄ti c
rū in
b⁹ ma
mira
mis e
fraud
mus
turba

Nos institutū n̄m certiorib⁹ argumētis quā asseueratiōe sola
sequemur. Diu pleriq; n̄m nesciebam⁹, at er ne an candid⁹ es-
set Lutherus, sed & Lutheri nomen plane incognitū, ante pau-
cos autē annos declamatiunculæ quædā populares illius, tu-
multuario & repentino (vt videt) calore scriptæ, in man⁹ n̄ras
venit, in quibus decē p̄cepta Mosis enarrās, vel amē ab ocu-
lis illius remouet, vñ tum sua eruditiōe, p̄spicuaq; claritate p̄-
stitit, vt supra morem scholasticorū, indocti nos sublimius de
Ch̄ro, sanctius de euāgelio sentiremus, positoq; sup̄cilio parū
immo nihil nobis, multū, imo omnia Ch̄ro deo tribueremus,
sic sese primū nobis insinuauit, mox fama supueniens & viri i-
nocentiā docēs, opinionē, quā de illo habebam⁹ cōprobauit.
Quid facerem⁹ bone Eccī, habend⁹ ne erat odio? floccipen-
dend⁹ ne erat? ingrati ne esse debebam⁹? Quō tu eiuscemōi tra-
ctares discipulos? Sub hæc cōcionatores quidā officij sui ma-
le memores, varijs in locis, plus æq; cōdonationib⁹ Pontificū
quas indulgētijs vocāt, tribuētēs, multorū seducebāt aīos, cō-
fidentiū pollicitatiōib⁹ huiuscemōi, vel abiecta veræ pœniten-
tiæ cruce salutē se assecuturos. Quid doli, qd fraudiū, qd im-
posturarū sub sanctimonix p̄textu p̄ maledictos nugiandos
cōmittebat, vel tacentib⁹ nobis, nemo hodie est, q̄ nesciat, Sile-
bāt Theologi oēs, cōniuebāt imo p̄babant Episcopi, Refusa-
bat cōcionatorū null⁹, vñ ceu religioso silentio licētiosæ iniqui-
tati auctoritas q̄tidie maior accedebat. Inualueratq; adeo id
mali, vt iam nō iubileo & quinquagesimo q̄q; anno, sed q̄tannis
nō semel, sed iterū atq; iterū, nec arduis ex causis, sed plane te-
nuib⁹ & cōmenticijs, nō sine animarū delusionibus quæstores
m̄lti obambularēt. Prim⁹ tūc oīm, quē nos scim⁹, Luther⁹ res-
rū indignitate p̄pensa, apd' Vuittebergenses in scholis de n̄s re-
b⁹ maturi⁹ p̄p̄olitīs cōclusiōib⁹ disputare cepit. Quæ statim
mira celeritate p̄ Germaniā sparse, & singlarī fauore, a doctissi-
mis etiā q̄busuis, a te forte aut ignotis aut cōtēptis excepte qd
fraudes iā nō pauci subolerēt, tamen nulli⁹ p̄clitari vellet, pri-
mus vt fieri solet. Hic tu cōtra ān̄signan⁹ cristā erigebas Eccī,
turbatur⁹ cœlū, terrā, & oīa, mō saluæ manerent indulgentiæ.

A ij

Mittim⁹ pleraq³, vbi ventū est in harenā, aiunt frigidius nihil
vnq³ tractatū, Deplorataq³ plane indulgētias, ita vt si reuui-
scere debeant, vel nouæ excogitādæ, quib⁹ illę reducant ex in-
feris, vel simulachra mortuor⁹ honorib⁹ psequēda sint. Nōne
ob hoc modestiā etiā tuā Magister noster eximie, deceret grās
summas agere Martino? qui si nulla, certe hac in re eruditio-
rē reddidit. At nō ideo dabim⁹ errores a nobis dissemiatos, nisi
si em̄ iam dissemiata fuissent Lutherana, quō ad nos, q³ ex in-
docto vulgo sum⁹, & altero pene mūdo intercipimur puenis-
sent? An nō hoc calcographor⁹ negotiū est, q³ simul atq³ recen-
tiora q̄piam suboleuerint, veritati cōsentanea, & applausibilia,
vt luck⁹ faciant, ea magis extorquent, q̄ ambiunt, imo magis
surripiunt quam extorquent. verum tua bella, ne delitescant,
quis satagit? Nōne vix exoras certis conditionib⁹, nec tradis
sed obrudis. Pauca tñ sub incudē redeūt, nisi forsitā vt magis
traducare. Scis tu nūc sapi⁹ Lutherana & varijs plis excusa,
& credis indoctos Canonicos tm̄ molestia⁹ voluisse subire,
cū tua tñ interim apd⁹ nō paucos, etiā doctos fastidian⁹, etiam
ab indoctis improben⁹? Veritatem ne putas sub modio posse
condi? Rem quę ex deo est, aboleri posse credis? At hinc litis
origo. Tu errores vocas, nos sophisticis haften⁹ argutjs per-
suaderi nō potuim⁹? Solis em̄ indocti nos ijs libris addicti su-
m⁹, q³ Canonici & oim̄ cōsensu recepti. susq³ deq³ facim⁹, si qd
aliud efferat, qd⁹ ijs aduerset. Magnificam⁹ q̄cunq³ pximi⁹ ac-
cedūt sacris. Om̄ino, nec angelū, nec apostolū quēuis, vel e cœ-
lo veniētē, si cōtradictet Euāgeljs audiem⁹. Interpretationē autē
Euāgelicę scripturę, quantūuis indocti sim⁹, a priscis illis au-
thorib⁹, q³ nō tanto interuallo, ab Apostolor⁹ abfuerūt tpibus
discere malum⁹, quā a te farinae tuę pceptoribus. Et annali-
bus, historijsq³ libenti⁹ nos credim⁹, quā hūanis & tyrannicis
quibusdā cōstitutionib⁹. Papias Hierapolitan⁹ auditor Ioans
nis insipienter ne & indocte tibi pfatus videt⁹, in libros expla-
natiōis sermonū dñi, qd⁹ noluerit varias opiniōes sectari, sed
Apostolos hñe authores? vti de eo Eusebi⁹ & Hieronym⁹ nar-
rant. Ver⁹ viua illi oracula contigerūt. Nos adacti necessitate,

litera
conter
propri
erudit
tes aqu
bidos
itineri
vafrio
nunc l
confid
citas, i
quis su
sunt, q
cis doc
nobis
bes suc
& Chr̄
& tu fu
oportet
le audis
abhori
magis
gloria
docti s
diosis,
tu mer
æquū c
passus.
menta
pturā n
inglori
pauper
ea in re
lucinar
as prim

literarijs apostolorum & quibus apostolicus est spiritus monumentis
contenti sumus. Iam satis liquidum, tu ne, an Lutherus Evangelio
propius incedat, vter receptioribus nitatur authoribus, vter fidelius
eruditiusque patrum dicta citet, vter honestiore scopum spectet. Fos-
tes aquae vitae quaerimus, tu nos ad lacum detritos, et amneis tur-
bidos duces? Christum quaerimus ubi nascatur ostendat. Igitur vult nos
itineris duces, tu sequere, vel te praesente sequimur. Verum tu Herode
vafrior, & nos morareris si obsequemur, nunc Viclefistas,
nunc Manichaeos cognominares, & inter idola sophismatum
confidens, comitatum non polliceris. Quo te rapit isana morda-
citas, immodicumque sententiae tuae studium? Quis arrogantiam,
quis supercilium tuum ferat? Qui tua legunt & amplectuntur docti
sunt, qui aemuli scita, tamen viciniora Evangelio, & ecclesiasti-
cis doctoribus, indocti & haeretici. Ne indocti dicamur, tua non
nobis legenda, sed, ne caeci habeamur, oculi sunt effodiendi. Ha-
bes succinctum, qua ratione Lutherani sumus, Quatenus Evangelij
& Christianae libertatis amicus est Lutherus, sibi nos deuinxit, is si
& tu fueris, nihil erit, quo minus & tibi sumus addicti. Proinde non
oportebat nos comitibus a tua incessi modestia, Neque enim nos ma-
le audire debemus quod sincera fide a Christianissimo theologo non
abhorremus, neque Lutheri causa deterior est, quod & indoctis vult
magis pia probat. Fatemur inscientiam nostram, & fortasse non minori
gloria eam agnoscimus, quam tu laudes tuas passim ebuccias. In-
docti sumus, nescimus patrocinari lucri turpis in immensum stu-
diosius, id quod nobis cum summo Pontifice commune est. Nam cum
tu mercatorum conductitum, contractum societatis suae plane iniquum,
aequum declarari ab eo supplicibus peteres libellis, repulsam es
passus, nimirum, quod supra captum pontificis maximi tua erant com-
menta, quam venali lingua & manu paratus eras, omnem semel scri-
pturam non modo cogere & torquere, sed & pessundare, ne redires
inglorius. Indocti sumus, non videmus enim, quam ratione perfecti Christum
pauperem sequantur, si pro temporarijs causis iurent, sed quod nimirum
ea in re & Erasmo illius saeculi nostri sidus nobiscum te censore, hae-
lucinantur. Indocti sumus, siquidem enumerare non possumus vari-
as primitiuae ecclesiae ceremonias, sed iterum se nobis associant

plurimi viri alioqui doctissimi. Indocti sumus. Maiestatis diuinae penetralia non ingredimur, sed nec magnus ille Paulus apostolus erubescit ignorare, quæ tu in Chrylo passo coaceruas. Indocti sumus, possemus tamen multa huius generis afferre in medium, quæ tibi magis quam nobis dedecori essent futura. In summa enim nulla tam auspiciata peregrinatio tua, quæ tu multas iuueniliter ne dicam ostentanter commemoras, quæ non & tibi & patriæ fuerit dehonestamento magis quam gloriæ, Nullus tam paruus a te libellus editus est, qui non aut extremam sapiat barbariem, aut insignibus scateat erratis. Quare non imprudenter feceris Ecce prudentissime, si aliquandiu te intra penates tuos contineas, & laudē quā non potes assequi verbositate, silentio tibi vindices. Equidē quā impar cū doctis in eas certamen hinc æstimare licet, quod nec indoctis formidabilis esse cœperis, Neque tibi victoriā ex nobis temere polliceare, multi sumus indocti, & quāuis non omneis sophisticis spiculis certare callemus, non pauci tamē docti validos librare contos. Quos declinare non poteris, nisi positis conuicijs & pphanis artibus, vere Theologiæ & Christo optimo Maximo, totū te tradideris.

FINIS.

*An maring 9 8 garys 10
angole π*

503
Georgs-B.

